

لزوم توجه به تدوین استاندارد در بخش بازرگانی دکتر پرویز فتاحی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

ایلنا

امروز ضرورت حضور فعال در صحنه تجارت جهانی نه تنها نیاز به توجه ندارد بلکه در عصر تبدیل جهان به دهکده‌ای کوچک به یک اصل بدیهی مبدل شده است. باری، اگر بر دانشوران و فناوران آشکار شده است که تجارت راهنمای تولید و برای اقتصاد یک کشور مثل یک موتور رشد عمل می‌کند اما همین اصل ساده و تا حدودی جاافتاده، فرایند اجرایی و عملیاتی بس مشکلی را طلب می‌کند و وظایف مهمی را بر عهده مدیران اجرایی اقتصاد و بازرگانی کشورها قرار می‌دهد. تجارت در پیچ و تاب جهان امروز تجارت ساده و آزاد زمان گذشته نیست و هر روز بر پیچیدگی‌های فرایند آن افزوده می‌شود. همچنان که لزوماً حفظ موقعیت کشورها در تجارت و معاملات بین‌المللی نیز مشکل و مشکل‌تر می‌شود.

یکی از موضوعاتی که امروزه در حوزه بازرگانی نقش بسیار مهمی دارد استانداردهایی است که در این حوزه منتشر و اجرا می‌شوند. استاندارد نظامی است مبتنی بر نتایج استوار علوم، فنون و تجارب بشری در رشته‌ای از فعالیت‌های عمومی که به صورت قواعد، مقررات و نظام‌نامه و به منظور ایجاد هماهنگی و وحدت رویه، توسعه مفاهیم، تسهیل ارتباطات، صرفه‌جویی در اقتصاد، حفظ سلامت و گسترش مبادلات بازرگانی داخلی و خارجی به کار می‌رود. به طور کلی استاندارد به معنای قانون، قاعده، اصل و ضابطه می‌باشد. کشورهای مختلف هر یک برای خود مجموعه‌ای از استانداردها را در خصوص فرایندهای بازرگانی خود تعریف و بازرگانان و سازمان‌های مرتبط را ملزم به رعایت این استانداردها می‌نمایند. استانداردها را می‌توان به دو حوزه خدمات و کالا تقسیم‌بندی کرد. استانداردهای مربوط به خدمات، استانداردهایی هستند که مجموعه‌ای از حداقل‌های لازم و باید و نبایدهایی که در یک مجموعه از فرایندها باید رعایت شوند را معرفی می‌نمایند. بخش بازرگانی نیز مجموعه زیادی از فرایندها را با خود به‌همراه دارد که لزوم اجرای صحیح آنها در امر تجارت موفق جایگاه بسیار ویژه‌ای دارند.

خیلی از استانداردهای معرفی شده در بخش بازرگانی کشورها تبدیل به استانداردهای بین‌المللی شده و هر تاجری که قصد تجارت بین‌المللی داشته باشد باید با آنها آشنا و آنها را رعایت نماید.

تدوین و اجرای استانداردهای فوق در یک کشور موجب آشنایی تجار آن کشور با مجموعه استانداردها و همچنین افزایش سطح تجارت کشور به سطح استانداردهای بین المللی خواهد شد. در صورتی که بازرگان یک کشور با استانداردهای بین المللی در حوزه بازرگانی آشنا نباشند و همچنین در داخل کشور با آن استانداردها کار نکرده باشند در امر تجارت خارجی دچار مشکل شده و به سادگی امکان معرفی کالای خود و همچنین معاملات مرتبط را نخواهند داشت. در این حوزه هم استانداردهای مربوط به کالا حائز اهمیت است و هم استانداردهایی که در فرایندهای بازرگانی باید رعایت شود.

استانداردهای موجود در خدمات بازرگانی استانداردهایی هستند که یک تاجر و یا بازرگان بایستی در هنگام معرفی کالا، ثبت سفارش، فروش، خرید و هرگونه فعالیتی که در حین تجارت مربوطه صورت می گیرد رعایت نماید. بدیهی است ممکن است بازرگانی کالای با کیفیت را با قیمت مناسب را معرفی نماید اما به دلیل عدم رعایت استانداردهای موجود در فرایند بازرگانی، موفق به یک تجارت خوب نشود. در کشور ما نیز، با توجه به لزوم توسعه جایگاه صادرات غیرنفتی که منجر رشد و توسعه کشور، توجه به تدوین استانداردها در فرایندهای بازرگانی و اجرای آنها در کشور منجر به آمادگی بیشتر بازرگانان برای تجارت خارجی خواهد شد و رشد صادرات غیر نفتی را به همراه خواهد داشت.